

Motion till riksdagen

1989/90:Jo237

av Ingrid Hemmingsson (m)

Prisstödet i norra Sverige

Prisstödet i norra Sverige skall syfta till att kompensera de norrländska jordbrukarna för de högre produktionskostnader de har jämfört med jordbrukarna i mellersta Sverige. Det har även ett regionalpolitiskt inslag på grund av näringens stora betydelse för all övrig verksamhet när det gäller sysselsättning, service, miljö m.m.

Jämtlands län var från början indelat i två prisstödsområden. Vid den senaste förändringen delades område 2, när det gäller stödet till mjölkproduktion, i 2a och 2b. Indalsälvens dalgång samt större delen av Storsjöområdet jämfördes, på grund av de relativt goda skördarna, med den södra delen av Norrlandskusten. Förändringen innebar att producenterna inom dessa områden plötsligt fick lägre kompensation för sina merkostnader. Det finns inga praktiska produktionskillnader mellan område 2a och 2b i Jämtlands län, åtminstone inte av den storleken att det motiverar en uppdelning i flera områden än 1 och 2a.

Jämtlands län har på grund av sin geografiska belägenhet alltid varit lågt industrialiserat. Jord- och skogsbruket är den näringsgren som direkt och indirekt svarar för största delen sysselsatta. Bristen på alternativ sysselsättning samt besvärliga klimatförhållanden har tvingat lantbrukarna att driva företagen med stor andel insatsmedel. Den korta vegetationsperioden och vissa tider lynnigt väder kräver t.ex. stora maskininsatser.

Spannmålsodlingen måste ske på de bästa jordarna i bra geografiska lägen. Företagen har drivits med god balans mellan djurantal och åkerareal, något som tillsammans med det ovan nämnda samt tradition och yrkesskicklighet lett till förhållandevis goda skördar vissa år.

Den dåliga arronderingen, starkt sluttande fält och andra negativa lägenhetsfaktorer ger höga driftskostnader. Till de negativa faktorerna hör också höjden över havet som påverkar klimatet med tidig frostförekomst, många nederbördsdagar samt stor inblandning av snö i nederbörden. Detta tvingar fram hög skördeberedskap med stora maskiner och övriga driftskostnader som följd.

Förutsättningarna för växtodling är klart sämre i högt belägna inlandsområden än efter kusten. Här växer inte samma sorters fruktträd och det går inte att odla samma trädgårdsväxter som på södra delen av Norrlandskusten. Det är ett känt faktum när det gäller odlingsbetingelserna att varje 100 meter

högre höjd över havet motsvarar ett läge vid kusten 20 mil norrut.

Mot. 1989/90

Storsjöområdet är beläget mellan 300 och 400 meter över havet och skall alltså jämföras med kusten 60–70 mil norr om våra breddgrader, alltså ett område som tillhör prisområde 1. Svenska turistföreningens zonkarta och meteorologen Hans Borells olika kartbilder och studier talar för att de olika stödområdena bör sträcka sig diagonalt över landet i riktning från NO mot SV.

Jo237

En områdesindelning måste förnuftsmässigt accepteras av de berörda och upplevas som rättvis likaväl som den går att förklara med hjälp av siffror och diagram.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående indelningen av mjölkprisstödområden i norra Sverige.

Stockholm den 21 januari 1990

Ingrid Hemmingsson (m)